

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT ~ MAGASIN

9DE ÅRG.

DEN 27 OKTOBER 1907.

N^Ö 4

Efter porträtt.

RAGNAR ÖSTBERG.
ARKITEKT.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Skjerveparre Ståm.-Gbg.

RAGNAR ÖSTBERG.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Bland hufvudstadens arkitekter är Ragnar Östberg numera en af de mest bemärkte. Hans namn har sedan ett par år tillbaka varit oskiljaktigt förbundet med det lilliga meningsutbytet stockholmarne emellan rörande rådhusbyggnadsfrågan, hvilket på de senaste veckorna skjutit ytterligare fart i samband med den inom stadsfullmäktige väckta massmotionen, åsyftande att omsider få till stånd ett kommunalhus inom landets främsta samhälle.

Det är en öfver hela landet känd sak, att Stockholms nuvarande rådhus icke motsvarar ens de allra flygsammaste pretentioner på ett sådant. Utrymmet är alldeles otillräckligt och hygienens fordringar icke det minsta tillgodosedda. Gång efter annan har genom landets präss gått meddelanden om att särskildt rådhusrättens fjärde afdelnings lokaler äro så bristfälliga och osunda att såväl rådmän som vaktmästare, hvilka haft sin tjänstgöring förlagd till densamma, angräps af tuberkulos eller eljest fått sin hälsa bruten. Ej under då att energiska krafter varit i verksamhet för att förmå kommunens styrelse att anslå medel till uppförandet af ett nytt rådhus. Det drog emellertid långt ut på tiden, innan man kunde enas om platsen för ett sådant; i den striden stod till sist nära nog stadsdel mot stadsdel. Omsider segrade emellertid det parti, som, med rådmän Öhnell i spetsen, yrkade på att rådhuset skulle förläggas till den s. k. Eldkvarnstromten, en rymlig plats vid entréen till Kungsholmen, med ett härligt läge vid Mälaren midt emot södra stadsdelarnes bärghöjder. Bland de arkitekter, som täflade med ritningsförslag till den nya byggnaden, var Ragnar Östberg, och han hemförde segerpalmen. Stadsfullmäktige godkände år 1906 dessa hans ritningar.

Så, när arbetet väl som bäst skulle börja, kom den ofvan nämnda massmotionen att Eldkvarnstromten måtte reserveras för kommunalhuset och rådhuset i stället byggas på en annan plats å Kungsholmen, nämligen på tomten näst intill den, där ett nytt stort polishus är under uppförande. Denna motion innebär dock att de för rådhuset uppgjorda fasaderna skulle i hufvudsak bibehållas för kommunalhuset och att de för rådhuset godkända planerna användas vid uppgörande af ritningar till det nyväckta rådhusprojektet. Då denna motion redan från början samlat

ett 40-tal namnunderskrifter torde den ha stora utsikter att samla majoritet inom stadsfullmäktige, hvarmed sålunda arkitekten Östberg får hedern af att ha skapat hufvudstadens förnämsta kommunala palats. Då motionen som sagt förutsätter att planerna för rådhuset skola komma till användning äfven på den för detsamma ifrågasatta nya platsen torde man kanske kunna förvänta att Östberg får det hedrande uppdraget att göra fasader härvidlag också.

Samma år som Stockholms stadsfullmäktige godkände Östbergs ritningar till ett nytt rådhus accepterade de också hans förslag till ny läroverksbyggnad på Östermalm. För öfrigt har herr Östberg sysslat med att uppgöra ritningar till och inreda privathus, såväl i Norrland och andra landsändar som i Stockholm och Djurholm. Han har därvid i främsta rummet sträfvat efter frigörandet från den utländska stilimporten och att bevara den svenska karaktären å byggnaderna, på samma gång han låtit sig angeläget vara att tillgodose modärna kraf å komfort. Sådana byggnader som herr T. Laurins å Djurgården i spån och herr Alb. Paulis å Djurholm i tegelbyggnadsstil visa att han är en af de mest framstående i sin bransch. Vidare bör ej förglömmas hans ritningar till teater i Umeå, som utmärker sig lika mycket för originalitet som för en estetiskt tilltalande idé.

Såsom ett vittnesbörd om det stora anseende, som Östberg åtnjuter inom Stockholm såsom en modärn arkitekt, rik på konstnärliga uppslag och begåfvad med en förfinad smak, torde kunna påpekas att hufvudstadspränsen städe inhämtar hans votum, då det gäller att erhålla sakkunniga uttalanden i arkitekturfrågor och andra spörsmål, som gälla Stockholms framtida utseende.

Arkitekt Östberg står ännu i blomman af sin ålder och man kan sålunda vänta sig ännu mycket af honom. Han är född i Stockholm den 14 juli 1866, son till revisorn i generaltullstyrelsen Carl Östberg och hans maka, född Erika Kindahl. Han var elev vid Tekniska högskolan 1885—89 och vid Konstakademien 1888—1891. Därefter företog han studieresor till Amerika (1893) samt till Frankrike, Italien, Grekland, England och Spanien (1896—1899). År 1898 utnämndes han till arkitekt i öfverintendentsämbetet.

Den nya, förstklassiga teatern i Umeå, som ofvan nämnt byggd efter arkitekten Östbergs ritningar, invigdes den 23 oktober, då det ansedda Hultmanska sällskapet gaf Scribes kvicka komedi "Ett glas vatten", med Gustaf Fredrikson i sin gamla glansroll som Bolingbroke och fru Lotten Dörsch som drottningen.

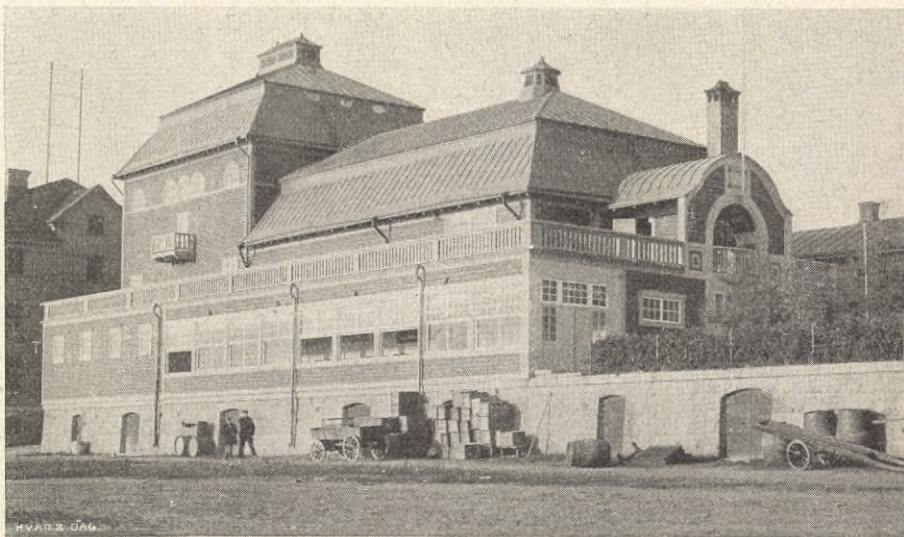
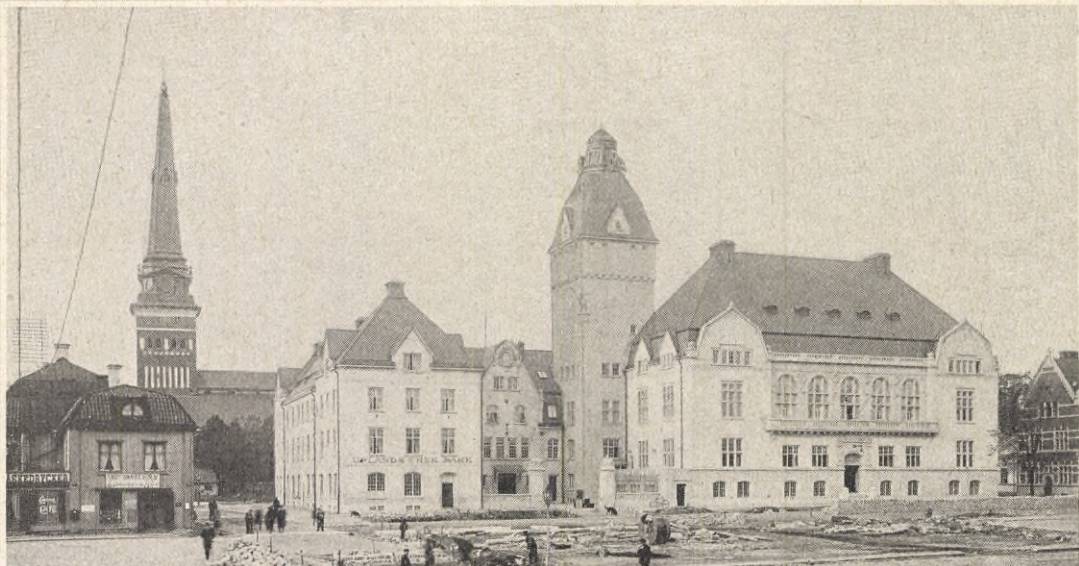

Foto Garfoé, Umeå

Kliché: Bengt Sjöforsparn.

UMEÅ NYA TEATER, uppförd efter ritningar af arkitekt Ragnar Östberg, invigdes den 23 oktober.

Efter porträtt.

AUDITÖR ERIK MARTIN
i Stockholm, hvars nu bifallna
stadsfullmäktigemotion i den myc-
ket omdebatterade 12-stängnings-
frågan väckt liflig anklång i huf-
vudstaden.

Foto. Wagshöe Sundsvall

NYA STADSHUSBYGGNADEN I VÄSTERÅS: Fasaden åt stora torget.
DET NYA LASARETTET I SUNDSVALL, som nu delvis tagits i bruk. Kostar öfver £03,000 kr.
Den nya ståtliga stadshusbyggnaden i Västerås invigdes den 16 oktober.
Dess uppförande beslöts 1902 och påbörjades 04 samt har kostat omkr. 700,000
kr. Ritningarna ha uppgjorts af arkitekten E. Hahr, Stockholm.

Kilohé - Bengt Sjöförsparv

TVÅ BREF.

FÖR H. S. D. AF E. H.

Jag hade haft strängt arbete hela dagen och kände mig trött och nervös där jag satt vid mitt skrifbord. Jag var för trött för att soka upp mina vänner på vårt vanliga stamlokal och alldeles för nervös för att kunna finna förströelse i någon bok. På måfå bläddrade jag i en del nyutkommen tidskriftslitteratur men kände att jag ej var i stånd att vidare intressera mig för densamma. Och att gå och lägga mig visste jag heller icke skulle tjäna någonting till, ty hjärnan var för öfverretad för att sömnen skulle infinna sig.

Jag tände emellertid en cigarr och placerade mig på ett bekvämt sätt i min gammalmodiga gungstol och vaggade snart så där mekaniskt fram och tillbaka som man gör när hjärnan icke reflekterar så synnerligen idogt. Tobaksrökens ringar stego mot

höjden och jag följde utan tankar deras upplösningsdans. Så satt jag en god stund och mina blickar började helt omedvetet vandra kring föremålen i mitt rum för att slutligen stanna på väggen midt emot mig.

Där hängde bland andra taljor en gammal porträttgrupp af mina forna studentkamrater, en fotografi tagen för öfver trettio år sedan. Som jag nu satt kunde jag ej urskilja ett enda ansikte, men ändå kunde jag för mina ögon så skarpt som aldrig förr se hvar särskild individ som lifslevande. Där var ju primus i klassen med sin nobla höghvålfda panna och sin värmande blick, en mer än lofvande yngling, som dock drunknade på en seglats strax efter vår examen.

Och där den alltid lefnadsfriske vännen Boje, full

af spratt i medgången och alltid vid godt humör också i motgången. Och där allas vår driftkuku, den lilla evigt rädda och blygt stammande själen, min sidokamrat under hela nio års fröjder och sorger.

Huru minnena började vakna! Huru tydligt mindes jag ej, då Knut Berggren, den lille Knutte, en dag i fjärde klassen under tysthetslöfte delgaf mig förtroendet, att han skref vers, och efter inte allt för långvarig tvekan med glödande kinder läste upp sitt skaldeprof. Med mitt dåvarande goda minne kunde jag det snart utantill, och hvilken fröjd blef det ej då jag följande morgon helt samvetslöst med väldig patos deklamerade den nyupptäckte skaldens snilleverk. Ja det var en lång lofsång till kärleken, den äkta och den sanna, både människornas och djurens och t. o. m. gudarnes, de allra mest glödande bilder, men tretton, fjorton års pojkar pläga minsann icke sentera den himlaborna känslan så synnerligen högt.

Det blef ett skoj utan all ände med stackars Knut som stod där med tårade ögon och hvarken kunde eller tordes slå ifrån sig. Och ju mera förlägen och stammande han blef, desto hjärtlösare plågade honom barbarerna.

Hans verser citerades och deklamerades, och när jag så funnit på att sjunga dem efter en känd sentimental melodi, då fick skämtet intet slut. Ja, stackars Knuts verser fingo en popularitet som han ej ens i sina djärfvaste drömmar vågat hoppas, och de sjöngos som en slags klubbång, långt sedan man inte längre brydde sig om att tänka på författaren.

Men Knut Berggren blef allt mera och mera blyg och inbunden och drog sig undan för sig själf. Sina läxor kunde han nog alltid, men det var något så tafatt och betryckt i hans sätt att själfva lärarne ej kunde undgå att då och då sätta litet skräck i honom, och då liknade han mest ett förskrämdt rådjur.

Så togo vi vår examen och vägarna skildes. Med min medfödda böjelse för personhistoria hade jag emellertid på afstånd följt med de flestas af mina forna kamrater Iefnadsöden, men om Knut Berggren visste jag blott att han omedelbart efter sin examen öfvergivit studiebanan och besynnerligt nog slagit in på den praktiska vägen och nu var disponent eller något sådant på ett större sågverk uppe i Norrland.

Jag satt där nu med blicken fäst på porträttgruppen, och allt tydligare och tydligare blefvo "poetens" skygga drag dominerande. Jag kände mig på en gång så där djupt skuldmedveten, som då man märker sig ha sårat en barnasjäl. En skuld känsla som af något brott kom öfver mig. Förgätna ord fingo lif igen och glömda minnen började vakna. Jag kände att jag förbrutit mig och skamligt svikit ett gifvet förtroende, och att jag måste bedja om ett förlåtelsens ord, och utan att närmare analysera min sinnesstämning satt jag snart åter vid skrifbordet i färd med att skriva ett bref till min gamle skolkamrat. Jag minnes nu ej orden och knappast innehållet, men det blef ett långt bref med en bön om tillgift för alla de sår jag tillfogat honom. Ej kunde jag nu räcka honom handen till försoning, men jag skulle vara glad om jag blott visste att han ej längre ville minnas mig med alltför bittra tankar. Klockan visade ett godt stycke öfver midnatt då jag slutat. Jag kände som en befriande lättnad, då jag åter vände hem efter att ha lagt briefvet i postlådan, och det var med en viss känsla af hälgdagsfrid som jag slumrade in och jag sof lugnt och stilla och ovanligt länge påföljande morgon. Men då var allt för mig som en dröm, och jag erinrade mig icke tydligt nattens handling. Det föreföll mig som om en rent barnslig sinnesstämning för en stund fått herravälde öfver mig och, skall jag tala uppriktigt, skämdes jag icke så litet. Men tiden gick, och då jag efter ett par månader icke fick nå-

got svar, betraktade jag snart hela saken som en förrärelse af en enerverad hjärna.

Ungefär ett halft år därefter fick jag en dag besök af en af mina forna kamrater, som vid sina resor till hufvudstaden regelbundet plågade söka upp mig. Vid en liten treflig middag sutto vi snart och sampråkade om gamla minnen, och min vän satt just och småmolade vår gamla klubbång, då min jungfru aflämnade kvällens post. Likgiltigt granskade jag utanskrifterna, men ett af kuverten bar sorgkanter och jag kände ej igen handstilen. Utan hvarje vidare tanke bröt jag det och läste:

"Min Knuts vän!

Huru jag skall skriva vet jag knappast. Tusende tankar växla då jag nu går att till Eder framföra mitt och min käre Knuts varma tack. Men Ni som själf känner så ädelt, Ni skall nog ändå förstå mig, om ock orden tryta. Ja, Knut är ej mera! Han gick bort för en vecka sedan. Han dog af en bröstsjukdom, som länge tårt honom, och läkaren undrar blott huru han kunnat hålla ut så länge som han gjorde, ty han har nog burit på sjukdomen ända sedan barnåren. Men han hade en vilja af stål och han ville ej lägga sig till hvila förrän han fört sitt lifsverk till slut, och nu säga de alla här att det är hufvudsakligen honom som verket har att tacka för sin solida ställning, ehuru de måhända ej förr uppskattat honom som han förtjänade. Ty vänner hade han blott få eller inga, och han gällde för att vara hård och kall, stackars min Knut, och varmare hjärta har väl aldrig klappat! Men han hade lärt sig, brukade han säga, att aldrig förtro sig åt någon, ty en gång hade hans förtroende svikits, och det glömde han aldrig. Och därför gick han häruppe sina egna vägar och oförstadd lefde han sitt dubbellif, men bitter var han aldrig och klagade gjorde han sällan. Han låg på sjukbädden, då han fick Edert bref. Jag kan ej skildra den glädje Ni spred öfver hans sista stunder. Idealismen segrade ändå till slut, brukade han skämta, och tviflet fick gå till sitt Canossa. Ofta ville han skriva till Eder, men förmådde det ej. Han somnade in till slut, lugn och blid som ett barn som går till hvila. Och det är Er som jag har att tacka för den fridfulla skymningen! O! tack från Knut och ett tack från den som i lifvet stod honom närmast!"

Där sutto vi, min vän och jag. Var det malört i glasen, som gjorde att vi ej tömde dem? Vi reste oss, togo våra rockar och gingo i tyst vandring öfver Skeppsholmsbron och skildes så hvar och en till sitt.

Ibland kunna de tysta tankarna tala det bästa språket.

MARIA VON MENTZER. †

Vid den höga åldern af nittio år dog den 19 okt. en af Stockholms äldsta medborgarinnor, danslärarinnan Maria v. Mentzer. För gamla stockholmare var hennes institut vid Sibyllegatan — hon innehade det sedan ett sextioårligt år tillbaka — välbekant och välrenommeradt.

Den älskvärda gamla damen tog in i det sista liflig del i allt som rörde hennes danskurser. Och hon var just sysselsatt med förberedelserna för en slutbal, då hennes lifsglada verksamhet afbröts af den bistra kalvaljer, för hvilken en och en i rad, vi stå upp och buga.

MARIA von MENTZER.

UNDEROFFICERSKONGRESSEN I STOCKHOLM.

HVAR 8 DAG.

HVAR 8 DAG

HVAR 8 DAGS STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kilohé: Kem. A. B. Bengt Silfversparre Stålm—Gög

Underofficerskongressen, som pågick i Stockholm mellan den 14 och 18 oktober, då den avslutades med ett gemensamt samkväm på Östermalmsrestauranten, hade samlat deltagare från alla delar af landet. De frågor, som framfördes till diskussion, gällde hufvudsakligen kårens praktiska önskemål, som exempelvis möjligheten för befordran till officersgrad, pensionsväsendet och den sedan ett flertal år tillbaka aktuella bostadsfrågan.

Märkligt fornyfynd. Med anledning af Stenbocksskansens vid Simrishamn ombyggnad ha gräfningar där ägt rum och bragt i dagen ett märkligt fornyfynd, nämligen fyra urnor och åtskilliga skelett. Urnorna torde vara c:a 3,000 år gamla.

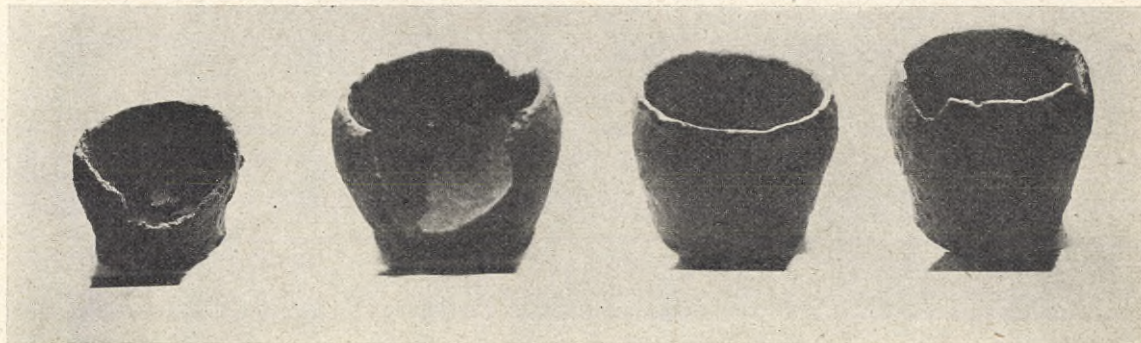

Foto. K. O. Ohlsson, Simrishamn.

3,000 ÅR GAMLA URNOR, FUNNA VID SIMRISHAMN.

PUBLICISTKLUBBENS NYA LÄSRUM.

I de på rent känslöintryck grundade naturmålningarna är det han hinner högst. En kraftig personlighet, för hvilken det i första rummet gäller att *truth is beauty*, kommer till uttryck i dem. Och ett utveckladt sinne för dagarnas poesi. Att likväl också Ossians landsman inte stod utanför det mänskligas mystik, torde framgå af "Den tomma vaggan", som reproducerats här.

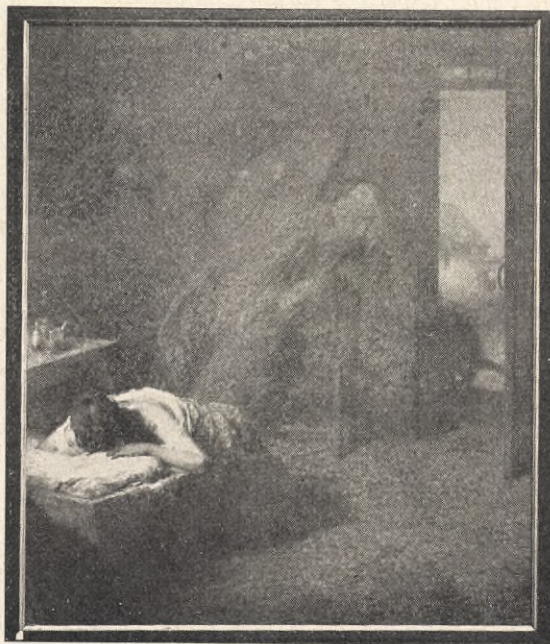

PUBLICISTKLUBBENS TIDNINGSRUM. I fonden styrelserummet.

Svenska publicistklubben har erhållit ett nytt hem, som den 19 oktober togs i besittning. Det är i n:r 28 Klara Norra Kyrkogata i Stockholm som de präktiga nya lokalerna äro belägna.

En minnesutställning af mer än vanligt intresse är den, som sedan några dagar pågår på Fria konsternas akademi i hufvudstaden. Den är föranstald af änkan till den skotske målaren William Blair Bruce, som förra året dog i Stockholm.

De förutsättningar att förstå och växa fast vid svensk natur, som Blair Bruce hade, äro sällsynta hos utlandets konstnärer. Våra sommarnätters diffusa och lyriska halfdager ha i honom en lika själfull skildrare som våra vinterdagars frostigt sublimes prakt.

Efter fotografi

DEN TOMMA VAGGAN (Le berceau vide), oljemålning af William Blair Bruce.

Kliché: Bengt Silfverparre.

Många äro de Sveriges söner och ättlingar som genom sitt arbete i det främmande landet på andra sidan Atlanten bidragit och bidraga att göra det gamla fosterlandet känt och aktadt.

Vi bringa i dag bilden af en man, som gjort det svenska namnet stor heder på ett område, där hittills få af våra landsmän i Amerika skurit några lagrar — det konstnärliga. Hans namn är Franz A. Lundahl. L. föddes i Rock Island, Illinois, den 11 november 1858. Föräldrarna voro båda från Västergötland och emigrerade vid unga år till Amerika. Från 20-åldern var L. under flera år sysselsatt med kyrkodekorering, började snart att måla altartaflor och blef känd som en skicklig artist på det området. Så tog han itu med landskapsmålning i olja och akvarell och utställde i Chicago och Filadelfia.

Efter porträtt

F. A. LUNDAHL med sin lilla dotter.

Kliché: Bengt Silfverparre.

Hans största verk är emellertid den 1903 fullbordade taflan "Jesu Korsfästelse" eller "The Crucifixion" hvilken uppväckt allmän beundran hvarhålst den varit utställd. Den är 9×14 fot i storlek och äges numera af ett konsortium som har till uppgift att förevisa berömda målningar i de större städerna i Förenta staterna och Kanada. Ett anbud af 75,000 dollars har af ägarne afslagit. Taflan har från många håll förklarats som ett mästerverk både från artistisk och religiös synpunkt.

L. är sedan flera år tillbaka med sin familj bosatt i Moline, Illinois.

Enligt sin egen utsago uppskattar den blygsamme och tillbakadragne konstnärn mest kritiken af en gammal svensk gumma, som då hon kom in i en kyrka, där han just fullbordat dekoreringsen, utbrast: "När då' ä så vackert här, hur sa' då' då se ut i hemmelen!"

Efter fotograf.

KORSFÄSTELSEN. En i Amerika uppseendeväckande oljemålning af F. A. Lundahl.

Kliché: Bengt Silfverparre.

Det är gifvet, att en djärf luftseglats som den de tre engelsmännen Gaudron, Tannar och Turner nyligen — den 12 okt. på aftonen — företogo från London, med afslutning i Sverige, skall väcka stor uppmärksamhet inom alla för luftseglingens konstner intresserade kretsar.

Efter en enligt æronauternas egen beskrifning underbar färd, hvars senaste del var förknippad med ganska stora faror, sågo resenärerna sig den 13 på eftermiddagen nödsakade att företaga nedstigningen, som ej försiggick utan svårigheter. De befunno sig då i närheten af Mellerud i Dalsland.

Den väldiga ballongen, världens största, "Mammouth" benämnd, mätte 18 m. i diameter och rymde 3000 kbm. gas.

Foto. K F Karlsson. Åmål

LANDSTIGNINGSPLATSEN (x) i Mugerud på stranden vid Vänern. — DE TRE BALLONGFARARNE, AUGUSTE GAUDRON (1), TANNAR (2) OCH TURNER (3), som på 19 timmar färdats genom luften från London till Mellerud, 1400 km. — BALLONGEN BÄRGAS OCH INPACKAS.

Klubb: Kem. A.-B. Brevet Siffersnare Sthlm.—Öbg.

Naturalstren själfva äro ett mystiskt teckenspråk som tydes lika af hvarje sinne på samma bildningsgrad. Ju närmare denna ligger naturen, såsom både i släktets och den enskildes ungdom, ju öppnare är sinnet för detta lefoande bildspråk. En half, söndersplittrande reflexion afleder därifrån: men ett helt, ett grundligt studium återför till barndomssinnet och naturen.

ELIAS FRIES.

Sylva Sylvarum, skogarnas skog, jag kommer inte från det namnet, förrän jag talt om för andra hvad det innebär, och under långa sommandagar har det insat för mina öron som en hälsning från nya världen, hvilket det också är. Och det sällsamma intrycket stegras ändå mer af att boken med detta namn var mig så obekant som ingen annan, fast den var skriven af August Strindberg, och att den är utkommen på tyska, fast den är skriven af August Strindberg! Det förhåller sig nu så, att en del af dessa uppsatser år 1896 utgfvits i Göteborg under titeln "Jardin des plantes" och som det sagts mig på föranstaltande af redaktör Hedlund. Samma år utgafs på franska en annan del i Paris med samma titel som nu. En följd har sedan öfversatts af Strindberg själf till svenska och tryckts på spridda ställen, men det är först den tyska upplagan af år 1905, som sammanfört dessa element från olika språk och olika ställen till en helhet. Hvilken svensk har någon gång hört namnet på dessa böcker?

Och ändå, hvad är detta för en sällsam bok och hur trotsar den inte poetikens alla rubriker och den mänskliga klassificeringslusten!

Det var en gång då Strindberg tröttnade på att vara skald och samhällsmedlem. Hans outsläckliga forskningslusta, så intensiv att man aldrig kan tänka sig den dö bort, dref honom öfver till vetenskapen för att tränga igenom allt mellan himmel och jord. Det var en utvidgning af lifvet som han behöfde. Men tillika en fördjupning. Och den kunde han blott nå genom isolering från det samhälle som han aldrig tålt, därför att det var ett band och Strindbergs individualitet är så stark och tillika så känslig, att den inte kan tåla något band. Så begynte det tysta och storartade arbetet i laboratoriet i världsstaden vid Seine. Men också ett lika intensivt studium af naturen — Jardin des plantes, Sylva Sylvarum! Själf erinrar jag mig blott från den tiden, att Strindberg sades vara alkemist och följaktligen galen. Sedan har jag här hemma inte sett ett ord om hans vetenskapliga verksamhet. Förrän nu. Och då först från Tyskland. Hvarför? Svaret är att den mänskliga fördömen är en produkt af den mänskliga klassificeringslustan, och att enligt denna kodex skalden skall vara skald och vetenskapsmannen vetenskapsman.

Men se nu! Hur gammal är denna fördöm? Dante var statsman, språkman, filosof, teolog — och diktare. Petrarca ville hälst vara en stor latinare och därnäst italiensk skald. Cervantes var ämbetsman och krigare. Molière och Shakespeare voro båda stora skådespelare och den senare studerade filosofi. Och tänk själf på våra egna stora, döda skald. Fördomen är således mycket modärn. Lika modärn som bildningens spets — specialisten. När bröstläkaren snart inte förstår nervläkaren, hur kan då skalden vara kemist, han må tacka sin skapare att han inte skall vara bara epiker, bara dramatiker, bara lyriker!

Men låt oss tacka vår skapare och vår moder naturen, att den fortfarande alstrar människor som fanna allting i sin stora, i sin härliga universalitet. Så förkroppsligar Strindberg liksom hela tidens andliga lif, han är en vulkan som sträcker sig djupt ner i jorden men som sprutar gnistor och flammor vida omkring sig. Han är naturens gunstling, men utrustad med kulturens alla vapen. Det är därför det jäser oafbrutet i honom, det är hans oerhörda känslighet, som

gör att han reagerar för hvarje intryck, han är själf den störste experimentatorn och det största experimentet! Det är som vore hans nervsystem en sinnebild af ett enda stort folkslag, där tusendet olika element äro i en enda rörelse. Så mycket rörelse, lif, geni i den långa vinterns, den långa lathetens rike, men just därför ständigt i opposition, i strid på lif och död med all tradition, hetsigheten midt uppe i slöheten, flammen öfver våra huvud.

Och revolution, det var också innebörden af hans naturvetenskapliga forskning, också här en frontställning mot auktoriteter och system. Jag råkar i förtilflan, när jag skall citera ur denna bok, skriven på tre olika språk. Utan att äga de Strindbergska, spridda öfversättningarna, är jag tvungen öfverföra direkt från den tyska versionen. Så här heter det.

"En generation, som haft modet att afskaffa Gud, att riva ned staten, kyrkan, samhället och sederna, bugade sig ännu för vetenskapen. Och här, i vetenskapen, där friheten skulle regera, gällde lösen: tro på auktoriteten eller dö!"

Och så hör han en gammal kvinnas stämma: "Men tro då inte på det, barn!"

Och han trodde inte, han tvillade, frågade, sökte och fann. Han tänkte på den stora ordningen, där han slutligen upptäckte ett oändligt sammanhang.

Det är det stora och vackra ledmotivet i hela boken och i hela hans forskning. Det ser ut som vore allt ett kaos, men där finns en enhet i denna stora frihet. Detta är en filosofisk uppfattning af universum, men hur konstnärlig är den inte tillika. Lifvet såsom det representerades af människorna i det modärna samhället hade telt sig för Strindberg som en blandning af auktoritetstro och ordning men utan ett oändligt sammanhang! Nu fann han det stora, det sublima, det oändliga i naturen, i alpviolets lif, hos fjäriken. Detta betydde oändligt mycket för Strindberg, det gaf åter modet att lefva för något, att forska i hemligheter, som voro utan slut!

Hur liknar inte detta den store filosofen Schelling! Också han fann den stora enheten i naturen, som Fichte försummat, i sin naturfilosofi, drifven af sin konstnärligt skapande fantasi, hvilken alltid vill fram till helhet, också han jämförde och kombinerade naturens olika gestaltningar. Schellings och Strindbergs metod var densamma: det var *likheten*, analogien, som gaf resultatet. Ännu ett namn kommer bemojstänligt fram: Goethe. Strindberg är den modärne Faust. Denna parallell fördjupar och liksom förevigar i högre grad den svenske mästarens verksamhet. Också för Goethe var både människan och naturen intressant, Strindberg och Goethe vilja båda undersöka tingens djupaste natur, också Goethes naturvetenskapliga verk ha uppskattats vida senare än hans dikter. Och bland lefvande filosofer älskade Goethe högst Schelling och tog emot intryck af honom. Goethe, Schelling, Strindberg! det är analogier, men det är sanning! Det faller af sig själf, att Strindberg också hänger samman med utvecklingsläran (Darwin) och enhetsläran (Hæckel) i den s. k. rena naturvetenskapen.

Men hvad innehålla då slutligen dessa uppsatser? Det är svårt nog för mig, alls icke fackman, att besvara, men kanske just därför, utan alla fördomar, är jag i stånd att antyda en tusendel af rikedomerna i några af dem. Ty det är Strindbergs afsikt, att denna

¹ Uppsatsen skriven före "Blå bokens" utgivande, men har af utrymmesskäl ej kunnat publiceras förrän nu.

bok skall nå den stora allmänheten, medan hans vidlyftiga specialarbeten vända sig till annat håll. Bakom dessa uppsatser ligga otaliga experiment och iakttagelser; stora samlingar af dagböcker, notiser, planscher etc. äro ännu otryckta.

Redan alpvioleten har sina små hemligheter, det går inte att rubricera in den under en viss etikett, den har t. ex. en teckning på bladet som erinrar om murgrönan. Ty "allt är i allt, öfverallt" — detta har redan någon romantiker sagt, troligen Novalis eller Friedrich Schlegel, alltså återigen sluter sig ringen mellan världsåskådningarna. Större hemligheter gömmer det oändliga universum. Ristar Ni ett stycke indigo med nageln, ser Ni ett streck som glänsar likt koppar. Och genom en rad analyser och iakttagelser visar mästaren oss att det finns ett samband mellan koppar och indigo och koppars blåa salter, mellan den oorganiska och organiska naturen. Nu går det vidare. Ha växterna inga nerver? Som en advokat tar Strindberg dem i försvar och visar på kemisk och fysikalisk väg att dessa doftande och poetiska väsen, som väcka sådana känslor af glädje och längtan hos oss, själfva lefva och känna med nerver och ganglier. I än högre grad äro de således förtjänta af vår vänskap, dessa tysta varelser som blott klaga och sjunga när vinden far fram öfver deras hufvud, vinden som spelar en sådan stor roll i deras lif, då t. ex. vindmaxima om våren och hösten sammanfalla med safvens stigning.

Och, säger mästaren, när han rörde vid en mogen frukt af den vilda balsaminen — *Impatiens noli tangere* — var det som hade han att göra med ett levande väsen, som ville rädda sig genom flykt.

Denna lilla uppsats har väckt förundran och beundran hos en yngre tysk vetenskapsman, R. Francé, som ägnar sitt lif åt att beskrifva växternas sinneslif¹ och som nått fram till samma resultat som Strindberg². Om honom skref Strindberg år 1905:

"Alltså ändtligen! Francé har funnit det! Han är vid målet! — Växten har djurets alla väfnader: glatta muskeltrådar, arterer, vener, nerver o. s. v. Om det finnes en människa, som vore både växt- och djurhistolog, men det finns ingen i dessa specialist-tider."

Följer så ett par sidor, som väl på sin tid ha ställt till mest skandal: att icke alla enkla kroppar äro enkla!

"Stenarnas suckan" har en underbar beskrifning af "*Jardin des Plantes*".

"Det är det största intrycket, som jag känner till i Paris, näst efter *Notre-Dame*. Den (trädgården) är stor som *Genesis*, och den verkar på mig som en propylä till världshistorien, som det gamla testamentet; om därför att *Libanoncedern* är där med hela *Noaks ark*", det vet jag inte. Här säger Strindberg, att kisel kan gå öfver i kol och tvärtom, att stenar kan bli bröd; att det inte tjänar något till att behålla den snäva gränsen mellan organisk och oorganisk, att jorden börjat — om den har börjat! — med kisel och kalk. — Sedan kommer den sällsamma och förtjusande skildringen af kristallernas olika former, som gruppera sig och likna växtvärlden, en vinterdag ser han på ett fönster hela *Linnés system*, och samma formationslust visar äfven metallen, järnet är icke dött, det andas, tar upp syre och ger åter kolsyra. Naturen är inte bunden af oföränderliga lagar, det är att våldtaga sig på naturens eller skaparens konstnärliga fantasi. Den gamla diktardrömmen "*Seelen*

träumt' ich in die Felsensteine" (Schiller) var således sann.

Följer så den kanske djupsinnigaste studien "*Der Totenkopfschmetterling*", ej densamma som stod att läsa i "*Inferno*" utan en ny bearbetning. Här uppträder Strindberg som mytbildare och mytens kärna är en vidunderligt poetisk saga om hur denna fjärlig fick sin dödskalleteckning. Här kombineras allt, blod och organ, slaktfält, kyrkogård, likgift och dödskafe! Här går Strindberg den underbara larven i puppan in på lifvet, som är död och ändock lever! "Det är ju döden och uppståndelsen i en förklarad lekamen?" Och detta ger honom tron på odödlighet äfven för oss andra varelser. Och till denna tro kommer hvarje duktigt manfolk förr eller senare, på olika vägar, men alltid tack vare den öfvertygelsen, att det är meningslöst att ett duktigt arbete skall klippas af. Äfven Goethe har på sin ålderdom ett praktigt, manligt uttalande i denna riktning. Här äro några uttalanden just om Goethes kemi för första gången tryckta. Här återkommer han med stöd i Goethe till sin tro att den oorganiska materien kan förvandlas till organisk.

Ännu en uppsats om växternas psykologi finnes med utgångspunkt i en jämförelse mellan den äkta kastanjen och höstkastanjen. Det är här han upptäcker följande "rent individuella drag".

"En barvinterkväll upptäckte jag i den Engelska Trädgården (i Paris) ett aflöfvadt gammalt träd, som låg med armbågen på marken".

Är detta tillräckligt? Förstår ni nu, hvad denna bok bjuder er, om ni vill fördjupa er i den? Det är ju detta; att Strindberg äger en genial synkraft, som endast de största naturvetenskapsmän haft, och att han äger en förmåga att omsätta det sedda i en gnistrande, lika etsande skarp som poetisk djup prosa, som troligen ingen naturvetenskapsman haft. Bakom denna bok ligger ju vetenskapsmannens tysta, energiska arbete i laboratoriet och därför är den en skissbok till en åskådning af hela universum. Visar den också djärfva resultat, som kunna uppvisas vara oriktiga — dock synes det af bilagor att flera vetenskapsmän på flera punkter starkt sympatisera med Strindberg — så har man ändå en levande känsla af att stå inför nya sanningar, som de vetenskapliga folianterna ännu ej nått fram till. Liksom Nietzsche måste Strindberg läsas med fantasi: *Sylva Sylvarum* är icke en samling geniala infall utan frukten af en syntetisk åskådning. Och liksom Strindberg år 1903 har sagt, att allt hvad han nu skrifer, blir en syntes af hans lif, så är denna sak det första stora resultatet af denna syntes i den form den nu fått på det tyska språket.³

Sylva Sylvarum, skogarnes skog, susar af nya stämmor och nya sånger. Det är tanken och fantasien, vetenskap och dikt, som förenats till en sympati, så oändligt rik på melodier och harmonier, men ändå buren af ett stort ledmotiv, tron på det stora sammanhanget i den stora ordningen. Den tron kommer innerst af samhörighetskänslan med naturens skapande sibylla själf, en känsla, som ej var tillfreds med gränser, begrepp och lagar, utan oafflätligt måste forska och skapa vidare på kunskapen om tingens hemligheter.

Den känslan är den stora kärleken till lifvet och naturen ända in i dess blygaste former, och liksom Strindberg i *Solrosen* ser en symbol af solen, så vilja strålarna från hans eget öga tränga igenom alla rikedomar och skönheter i naturens stora *Sylva Sylvarum*.

C. D. Marcus.

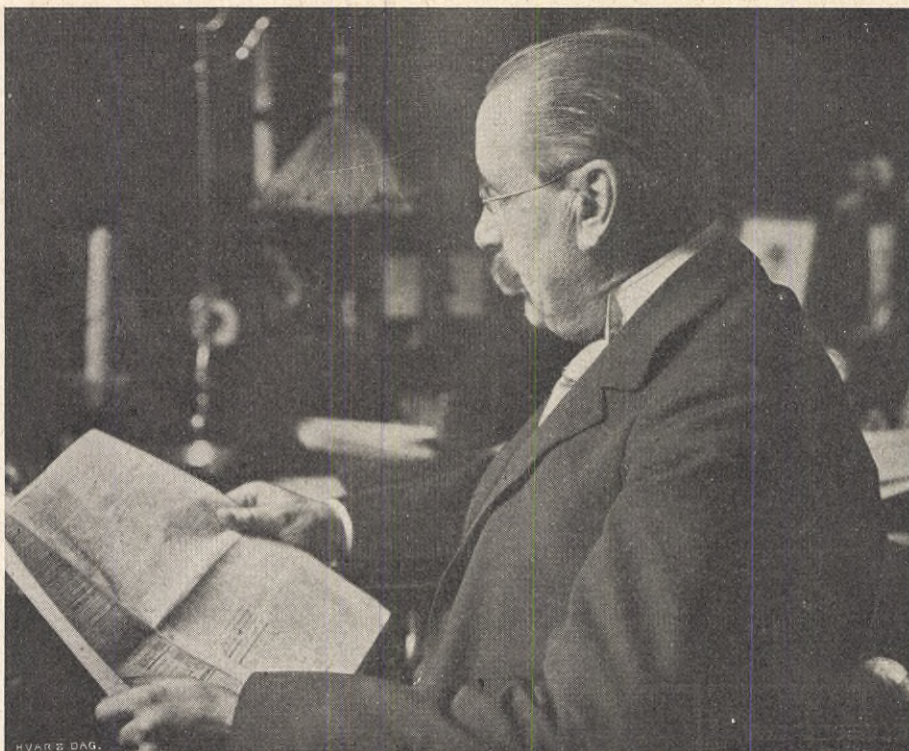
¹ En liten volym är öfversatt till svenska.

² F. utger f. n. ett stort verk: Om växternas lif.

³ Andra delen är ännu otryckt.

Grefve Karl von Wedel, den nyutnämnde ståthållaren öfver Elsass-Lothringen, anses som en synnerligt skicklig diplomat, hvarförutom han är en mycket älskvärd och sympatisk man.

Som sändebud i Stockholm förmådde sig von Wedel med änkegrevinnan Stephanie von Platen, f. Hamilton. På hennes gods Stora Sundby vid Hjälmarén ha de båda makarne ofta vistats under en del af sommaren äfven de senaste åren.

Efter porträtt.

GREFVE KARL von WEDEL, Elsass-Lothringens nye ståthållare.

Kliché: Bengt Sjöfversparre

*

Minister Tafts resa till Japan, där han hållit tal för freden och mot kriget, detta ohyggliga "brott

mot civilisationen", som han själf betecknade det, har redan visat sig medföra goda följder. Den japanska utvandringen kommer att i viss mån hämmas och sålunda det stora tvistefröet Amerika—Japan emellan att förlora i betydelse.

Efter porträtt.

DEN NYE TYSKE UTRIKESSTATSSEKRETERAREN WILHELM von SCHÖN, förut sändebud i Petersburg. von S. är en af Tysklands rikaste diplomater.

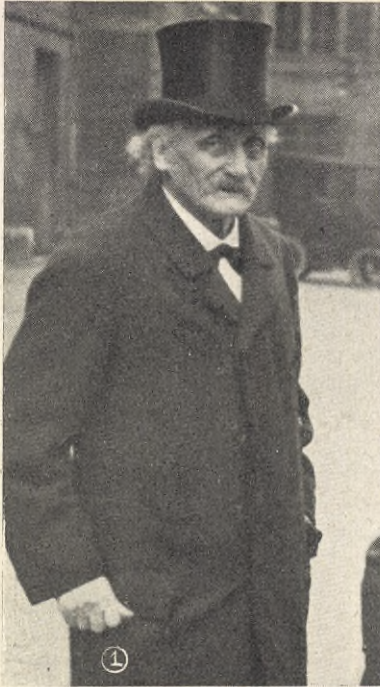
Kliché: Bengt Sjöfversparre.

Efter fotograf.

AMERIKANSKE UNDERSTATSSEKRETERAREN (UTRIKESMINISTERN) TAFT på väg till Japan håller ett politiskt tal i Denver, Colorado.

Kliché: Bengt Sjöfversparre.

①

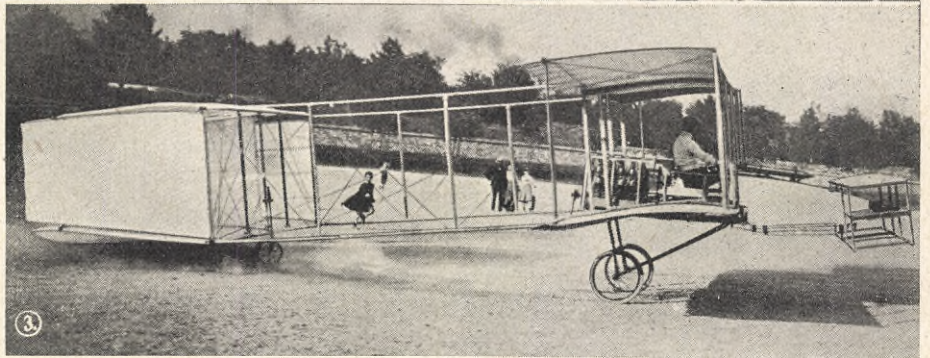

②

1. MAURICE LOEWY, direktör för Paris observatorium, dog häromdagen. Inflyttade från Österrike 1869.

2. SANTOS DUMONTS (X) första försök att sjösätta sin hydroplan.

En mängd skyfall, öfversvämningar och stormar ha

③

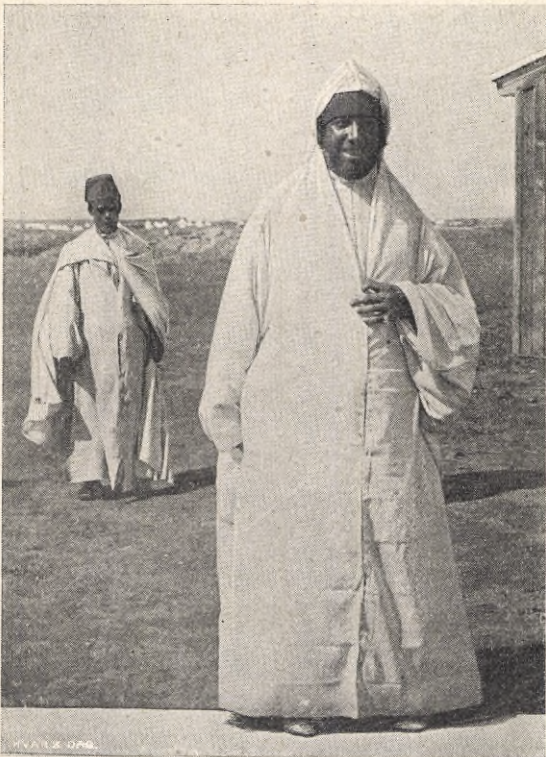
Efter fotografi.

LAGO MAGGIORE ÖFVERSVÄMMAR: Italienska staden Luino under vatten.

3. HENRY FARMANS aëroplan som slog Santos Dumonts rekord, i det den gjorde 280 meters flykt öfver Issy-les-Molineaux vid Paris.

nyligen rasat öfverallt på olika trakter i Sydeuropa och England. Sålunda har exempelvis ett svårt oväder härjat vid Lago Maggiore, och på 50 års tid har ej vattnet stigit så högt som nu. Flera italienska och schweiziska städer ha öfversvämmats, så att gator och torg ställts under vatten.

KRIGET I MAROCKO.

Efter fotografi.

Källa: Bengt Silfverparre.

SULTAN ABDUL ASIS väntar på franska sändebudet i Rabat.

Båda de krigförande marockanske sultanerna, såväl den laglige, Abdul Asis, som hans broder, ursurpatorn Muley Hafid, befinna sig f. n. i stor panningknipa. Abdul Asis ser sig ej i stånd att själf bevara sin tron och söker bistånd hos fransmännen; endast de kunna bringa honom den ekonomiska hjälpen.

Samtidigt har motsultanen, Muley Hafid, sökt låna pengar i Europa; men hans utsände ha misslyckats

Efter fotografi.

Källa: Bengt Silfverparre.

MULAY HAFIDS, DEN MAROCKANSKE MOTSULTANENS, SÄNDEBUD, som gjort en misslyckad turné till Europa för att få låna pengar.

både i London och Berlin. Vår bild visar det tragikomiska gesandtskapet under dess uppehåll i tyska rikshufvudstaden

Under tiden fortgå striderna i Marocko. Franska regeringens ställning till marockanska frågan torde med rätta kunna betecknas som kritisk. Detta ej att tolka som skulle några direkta militära svårigheter föreligga; men stämningen inom som utom landet är — af olika anledningar gifvetvis — starkt avfog mot Frankrikes sätt att sköta sig i Marocko.

Åter når oss den uppskåkande underrättelsen om en stor järnvägsolycka "däruti från". Ett expreståg från norra till västra England ursårade vid 2-tiden den 15 okt. på grund af för stark fart i en skarp kurva vid Shrewsbury. 19 personer dödades och ett 40-tal skadades svårt.

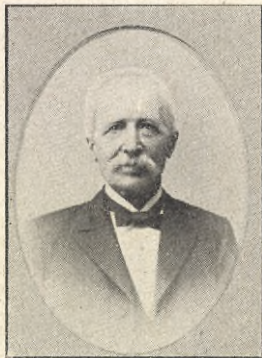
Det är underligt att trots de upprepade katastrofer som tima, och som tyda på att det är något på tok med systemet, reslusten och resetryggheten icke synas lida något afbräck.

Efter fotografi.

Källa: Bengt Silfverparre.

FRÅN JÄRNVÄGSOLYCKAN VID SHREWSBURY i England, därvid 19 personer dödades och ett 40-tal sårades.

G. LINDMARK.

80 år fyller den 27 okt. f. d. förste landtmätaren i Värmlands län Gustaf Lindmark, Karlstad. Förste landtmätare 78—99, le lamot af stadsfullmäktige 81—04, ledamot af byggnadsnämnden 84—02, däraf ordförande 92—02, ledamot af kyrkoradet. Hög frimurare.

A. V. LUNDBERG.

Rektorn, fil. dr August Vilhelm Lundberg i Vadstena fyllde den 9 okt. 60 år. Stud.-ex. 68, fil. dr. 77, rektor i Vadstena 91. Led af Uppsala stadsfullm. 91, i Vadstena 93, led. af kyrko och skolråden, i sparbanks- och lasaretsdir., ordf. i drätselk., landstingsman, led. i styr. för Östergötl. förmminnesförening.

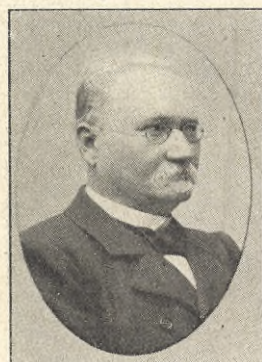
E. TRYGGER.

50 år fyllde den 27 okt. professor Ernst Trygger i Stockholm. Helse- och porträtt jämte utförlig biografi återfinnes i ärg. VI: 44.

P. R. BOMAN.

50 år fyllde den 10 okt. direktör Paulus Bernhard Boman i Stockholm. Stud.-ex 77, kontorschef i Stockholms stads brandförsäkringskontor med verkst. direktörs befogenhet 06. Led. af stadsfullm., af drätselnämndens 1sta afdelning, suppleant i Beredningsutskottet.

A. F. O. CEDERBERG.

F. d. öfversten Axel Fredrik Oscar Cederberg, Saltsjöbaden, fyllde den 12 okt. 0 år. Stud.-ex. 55, löjtn. i Väg- och vattenbyggn.-kåren 63, öfverste 01. Distr.-adj. och distr.-ing. 66—85. Byråing 85—92, distr.-chef 92—94, byråchef 94—02. Afsked 02. T. f. landsh. i Västerbottens län 02—03. Led. af Riksd. A. K. 80—81, af F. K. 85—07.

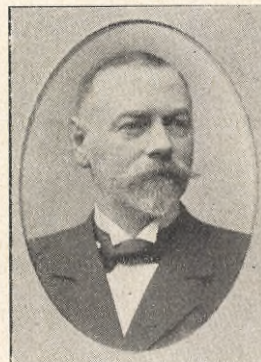
A. H. LAGERBÄCK.

65 år fyllde den 16 okt. fabriks- idkaren August Hilmer Lagerbäck i Eskilstuna. Led i drätselkammaren, af stadsfullmäktige i 24 år. Disponent för A.-B. Eskilstuna industrikompani.

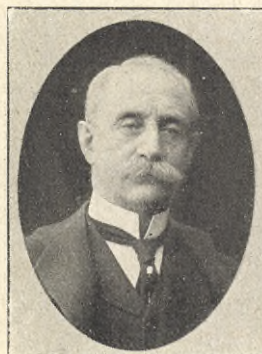
N. HELLBERG.

60 år fyllde den 18 oktober redaktör Nath. Hellberg i Malmö. Stud. i Uppsala 67. Medarbetare i Dagens Nyheter 74. Redaktör af Skånska Dagbladet 93.

H. FLYGT.

Direktören för Granitgeverken Aktiebolag, Herman Flygt, Bolista bruk, fyllde den 10 okt. 50 år. Kommunalman.

C. F. WRANGEL.

Kabinettskammarh. frih. Fredrik Wrangel å Ellinge, Eslöv, fyllde den 31 okt. 60 år. V. ordf.-suppl. vid 18de allm. svenska landbruksmötet i Malmö 96, kabinettskammarherre 98, chef för k. stuteriöfverstyr. 91, ordf. i Malmöhus läns landbrukskola sedan 78 m. m.

J. T. HAGANDER.

60 år fyllde den 31 okt. häradshöfding Theodor Hagander i Ljusdal. Stud.-ex. 66, hofrättsex. 69, häradshöfding i västra Hälsinglands domsaga sedan 85. Landstingsman, ledamot af kyrko- och skolråd.

K. BJÖRKMÅN.

60 år fyllde nyligen förre disponenten vid Ryds sågverk sågverksägaren Knut Björkmån i Ljungby. B. har i det allmännas tjänst fungerat såsom kommunalordförande på Gotland samt för statens räkning tjänstgjort såsom dess besiktningssman öfver kronan tillhöriga skogar i Jämtland.

N. MELIN.

Förste läraren vid Engelholms folkskola N. Melin fyllde den 14 okt. 50 år. Ord. lärare i Engelholm 87, led. af kyrko- och skolråd, kyrkovård, stadsrev., bibliotekarie, förest. för föreläs.-fö., led. af taxeringsnämnden och nu senast af präfningsnämnden. Mångårig ordf. i Engelholmskretsen af S. A. F.

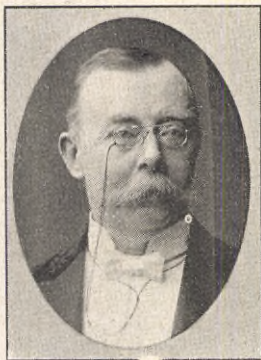

PORTRÄTTGALLERI

J. J. W. BORGLUND. †

Fabriksidkaren Johan Jacob Waldemar Borglund afled i Stockholm den 12 okt. 68 år gammal. Led. i styrelsen för Rosenlunds älderdomshem, i Stockholms Fabriks-Förenings Fullmäktige och Fabriks Fattigkassan.

J. A. ASK. †

Den 14 okt. afled i Lund, professor John Adolf Ask. Född 54, stud.-ex. 74, v. häradshöfding 81, docent s. ä., e. o. professor 91, ord. professor 1900, juris hedersdoktor 93. Akademiska föreningens ordf. 1900-04. Led. af drätselk., Lunds sparb.-styr., Malmöhus läns sjukvårdsinsrättnings direktiön i Lund.

G. ROSSANDER. †

Den 26 sept. afled i Uppsala praktiserande advokaten d. r. s. e. o. hof-rättsnotarien Georg Rossander, 46 år gammal. Stud.-ex 80, länsman i Älfkarleby 90-95. Utöfvat en omfattande advokatverksamhet i Uppsala under många år. Skrifvit populärvetenskapliga artiklar i dagspressen.

Om tävlingsreglerna för Hvar 8 Dags fotografipremiering, se omsl. nr 1 och 2.

HVAR 8 DAGS fotografipremiering

(utöfver vanligt honorar) för insända fotografier till N:o 3 utföll med 2dra pris Kr. 10.—:

- A. 2 point
- B. 2 " "
- C. 2 " "
- 6 point

för foto å sid. 44 till fotograf S. Skjevlo, Trondhjem.

F. A. B. HVAR 8 DAGS JULTIDNING.

Tillfölje att *en för H. 8. D. helt främmande julpublikation* (Julstämning) fått såsom annons medsända ett cirkulär i vår tidning, lär någon del af allmänheten ha fått den uppfattningen att denna julpublikation vore H. 8. D:s jultidning. *Så är ej fallet. HVAR 8 DAGS JULTIDNING HETER*

VINTERSOL

och har det utseende som svagt antydes i vidstående bild.

Lika mycket för att utnyttja de stora resurser, öfver hvilka vi förfoga, som för att bryta en jultidningstradition som urartat till allt för stor ensidighet, ha vi i år till vår veckotidskrift *Hvar 8 Dag* och vår månadsskrift *Varia* lagt äfven årsskriften **VINTERSOL**, hvilken utan öfverdrift torde kunna betecknas som *årets julbok*. Hvad vi närmast haft för ögonen var att åstadkomma något verkligen nytt och verkligen godt, och en opartisk jämförelse mellan *Vintersol* och andra julpublikationer skall säkert veta att uppskatta våra bemödanden. Redan formatet är afvikande—Ni skall finna det bekvämt och lätthanterligt. Det omväxlande innehållet tillgodoser de mest skilda intressen och är fullt populärt, utan att vi därför ett ögonblick släppt vår fordran på *verkligt värde* ur sikte. Konstbilagorna göra heder åt de utsökta originalen i st. f. att som ofta är fallet karrikera dem.

Vi vilja icke närmare gå in på *Vintersols* innehåll. Vårt fullständiga cirkulär om tidningen kommer att snarligen medfölja H. 8. D.

Förlagsaktiebol. HVAR 8 DAG.

Kliché. Kon. A.-B. Bengt Sifersparre Skim.—Gbg

EFTER EN FÖR "VINTERSOL" UTFÖRD OLJEMÅLN. AF ANSHELM SCHULTZBERG.

Lina Jonn. Malmö

Kläd: Bengt Sjöförsparre.

FRU SIGRID EKLÖF-TROBÄCK SOM GLADA ENKAN PÅ HIPPODROMEN I MALMÖ.

"Den glada enkans" namn har hittills mest klingat som en segerfanfar, oemotståndligt förkunnande hennes segertåg rundt världen; men på det yttersta i dessa tider har hon blifvit till en stridssignal. När Sveriges hufvudstad nu äntligen ledsnat på enkan, har hennes svenske introducör, Albert Ranft, beredt sig på att låta henne under sin vana ledning fira nya triumfer i landsorten. Men — det kom ett litet aber emellan: direktör Salmson började spela henne i Malmö, med eget sällskap.

Och nu står striden het om hvars rätt därtill.

"Enkans" roll på Malmö scen spelas af fru Sigrd Eklöf-Trobäck.

Efter porträtt.

Kläd: Bengt Sjöförsparre.
ERNST HÖRMAN.

† Till uppförande på Svenska teatern i Stockholm har af direktör Ranft antagits ett af journalisten *Ernst Hörman* författadt versdrama i 4 akter, betitlad "Fritjof och Ingeborg". Hr Hörmans drama är en fullt själfständig behandling af Fritjofssagan i dess ursprungliga gestaltning.

»HÖGA VISANS» FÖRFATTARINNA ERÖFRAR NYA LITTERÄRA PRIS.

Vid en *dramatisk pristäflan*, utlyst af hufvudstadens damers egen Idun — till omväxling med täflan i skönhet — har fröken Hilma Söderberg, Norrköping, (Eugèn Almqvist) eröfrat pris för tvänne skådespel. Det har sålunda varit "*landsorten*" förunnadt att eröfra prisen i fråga — visserligen icke alltför betydliga men dock pris — liksom det ock varit "en veckotidning i landsorten" som upptäckt den talangfulla unga författarinnan, till hvars nya roman, nu under arbete, vi redan underhandlat om första utgifningsrätt.

IX ÅRG. 4^E HÄFTET INNEHÅLLER:

Ragnar Östberg. — Umeå nya teater. — Från Svenska städer. — "Två bref" af E. H. — Maria von Mentzer †. — Underofficerskongressen i Stockholm. — Märkligt fornynd. — Publicistklubbens nya bostad. — En minnesutställning. — Sverige i Amerika. — En rekordluftsegelats England—Sverige. — Sylva Sylvarum. — Stormaktsdiplomater. — Brokigt utomlandsnytt. — Kriget i Marocko. — Från järnvägsolyckan i Shrewsbury i England. — Veckans porträttgalleri. — F. A. B. HVAR 8 DAGS jultidning. — Den stridslystna glada enkan. — Svensk dramatik. — "Höga visans" författarinna eröfrar nya litterära pris.